

Főoldal / Kultúra / Virágok a galaxis

Virágzik a galaxis

Könyvszemle az egyetemen – könyvpláza a megyei könyvtár helyén

vagy.hu | 2006.11.23. | Bartók Péter Szilveszter

A fotó képeslapként elküldhető: ►

könyvszemlén az írásbeliség tör utat szinte minden témakörben.

- Küldje el ismerősének
- Levél a szerkesztőnek
- Nyomatatóbarát változat

A megnyitóra sokan voltak kíváncsiak. Nem lehet véletlen, hiszen a debreceni könyvszemle olyan kulturális eseménye a városnak, amely nemcsak a szűk értelemben vett könyvszakmát érdekli, az irodalmárokat, írókat, kiadókat és könyvkereskedőket, hanem az olvasókat is. Leginkább őket: hozzájuk közelebb álló rendezvény, mint például a mély irodalmi kérdéseket feszegető szakmai jellegű találkozók. Ráadásul itt messze nemcsak szépirodalomról van szó, a

Tény, hogy a szemle kísérő programja elsősorban a szépirodalommal és olvasókkal teremtené meg elsősorban a kapcsolatot, valójában sokkal szélesebb felfogásnak teret engedve, minden tudományos és művészeti ág képviseltetve van valamilyen formában, ha másképp nem is, a standokban megvásárolható sokszínű és széles tematikájú kiadványok (köztük CD-ROM-ok) szintjén. Kiadótól, kereskedőtől függ, hogy milyen típusú könyvekkel próbálja megnyerni az olvasókat: ki nyelvkönyvekkel (pl. ILS Nyelviskola Kft.), egyetemi szintű tananyagokkal (Oxford University Press, Kossuth Egyetemi Kiadó), bestseller irodalommal, számítástechnikai és műszaki (Műszaki Könyvkiadó Kft.), megint mások vallási tárgyú irományokkal (Református Kálvin Kiadó), és vannak kiadók, amelyek a hazai irodalmi élet élvonalbeli szerzői munkáinak (Magvető, Európa) kiadásával, értékesítésével. A kínálat széles, némi deficit a tavalyihoz képest annyiban érzékelhető, amennyiben idén – már a könyvhéten is megtapasztalható módon – az irodalmi termékek száma szerényebb. Szemre, mennyiségre legalábbis. Más tekintetben viszont a pénztárca által még így is nehezen követhető a bővülés.

A mostra egyébként rövid megnyitója némi csúszással kezdődött, addig a lézengő olvasók gyülekeztek, és szemezgették a kínálatot, úgy tűnt, egyelőre a szemléző több, mint a vásárló. Gorety József irodalomtörténész, az esemény szervezőjének rövid köszöntője után Kósa Lajos polgármester mondott beszédet. A könyv és az olvasás hagyományairól érkezett, és üdvözölte az eseményt, amely debreceni, immáron harmadik alkalommal megrendezett – tehát élő, működőképes. Elhangzott, a civisváros évszázadokon át a magyar könyvkiadás fellelője volt, s minden jóslás és rögatás dacára az emberek olvasnak, soha annyian a világon előtte, mint most. A polgármester ennek egyszerű okát részben abban látja, hogy a bolygón sosem élt ennyi ember, s értelem szerűen az olvasók száma is növekszik a vizuális kultúra, az internet, a film stb. hódítása ellenére. Kósa szerint a Gutenberg-galaxis nemhogy nem omlik össze, de virágzik, és nem az a kérdés, hogy az emberek olvasnak-e vagy sem, hanem, hogy mit olvasnak. A könyvszakma felelőssége rábíri az embereket, hogy a bulvár-irodalom helyett igényes olvasnivalót vegyenek kézbe – fogalmazott. Ezen kívül bejelentette, hogy a debreceni könyvet továbbra is jelentős érdemeket vívhat ki magának. Mint mondta, alighogy megszáradt a megyei könyvtárát a város tulajdonába szállító szerződésen a tinta, megfogalmazódott, hogy a könyv szellemiségéhez hűen könyvruháznak adjon helyet. Bejelentése némileg meglepő, hiszen hivatalos és nyilvános fórumon efféle javaslat nem fogalmazódott meg, sőt, korábban ő maga a Debreceni Irodalmi Múzeum helyzetét kívánta konzolidálni az épületben. Hogy egy vagy több könyvkereskedéssel tárgyalnak-e az ügyben, a megnyitón nem esett szó.

Nagy János, a Debreceni Egyetem rektora ceremoniális köszöntő szavain kívül örömet fejezte ki, hogy az egyetem iránti érdeklődés a rendezvény által is nagyobb, mint korábban, a minap körülbelül ezer középsikolás látogatta meg. Mint mondta, a fejlesztések mind hozzájárulnak az intézmény népszerűségének növekedéséhez, s reméli, jövőre elkészül az egyetem múzeuma, s ígértett tett rá, hogy az intézmény a jövőben is támogatni fogja a mustrát.

Utolsó szó

Távfités, kilátás rekord díjmelésre

Ez nem látnokság, hanem egy régi (bolsevik) trükk, amit nagy sikeml alkalmaznak Debrecenben az utóbbi 6-8 évben.

2006.12.08 20:15:06

Távfités, kilátás rekord díjmelésre

Dermacht! Te látnok vagy 5-ös számú hozzászólásodban megjósoltad, hogy így lesz és valóban visszavitték 70%-ról 53%-ra. Mostmár újjonghatunk milyen "JÓK" is hozzánk.

2006.12.08 13:01:27

Távfités, kilátás rekord díjmelésre

Büszkék lehetünk rá, hogy vezetünk az emelési listán. Hála Lali királynak.

2006.12.06 08:58:00

ESÉLY
SZÓSZÓLÓ
AJUKCIÓ
FÓRUM
VIP EMIL
APRÓ
REGISZTRÁCIÓ
KAPCSOLAT

Keresés

Keresendő:

Hely:

a cikkek között ▼

ok

Legyen a
vagy.hu
a kezozalpom!

Hírlevél

Kérlek
vagy.hu
hírlevelét!

ok

- EZ VAN
- NAGYÍTÁS
- SZABAD KÉZZEL
- KULTÚRKRAFT
- MÉDIA
- EU ITT
- HÁLÓ
- SPORT
- TÜKRÖM, TÜKRÖM
- SZÓ SZERINT
- VISSZHANG

VOX

Melyik az északi-keleti, partiumi térség legdinamikusabban fejlődő központja?

- Debrecen
- Kassa
- Miskolc
- Nagyvárád
- Nyíregyháza

ok

Nass

Görög filmpozs, francia múrd

Légbukfenc

Amerikás furgon százezéért

Zenezis

Csak a Mag

c. **Pathhelyzet a hevesi közgyűlésben - a Fidesz új választásokat akar.** DEBI

Főoldal / Nass / Finn és magyar

Finn és magyar

III. Debreceni Könyvszemle - Debreceni Egyetem főépülete, 10 órától

vagy.hu | 2006.11.24. | sly

A fotó képeslapként elküldhető: ▶

- Küldje el ismerősének
- Levél a szerkesztőnek
- Nyomtatóbarát változat

A debreceni könyvszemle a könyvkultúra egyik missziós rendezvénye. Nemcsak azért, mert olyan könyvekhez is hozzájuthat ilyenkor az olvasó, amelyek máskor nem, hanem mert könyves kísérőrendezvényeivel népszerűsíti is az olvasást, mely egyes vélemények szerint a képi információk előretörésével manapság háttérbeszorult. A könyvszemle második napját nem érdemes kihagyni.

Az igazi izgalmat persze mindig a könyv jelenti, az olvasók többsége, ki tudja miért, igényli az író-olvasó találkozókat, ahol a neki örömet okozó szerzővel találkozhat testközelben, kérdéseket tehet fel neki, dedikálhat stb. Ebből sem lesz hiány. A mustra második napjának részletes programját, miként tegnap, ma sem rögzítjük, ezt tekintés meg a rendezvény honlapján. Amit érdekesnek tartunk első között az a 11 órákor kezdődő beszélgetés **Závada Pál** íróval, amelyet Szirák Péter vezet (Diszudvar, Kisszínpad). 12 órától ugyanitt Angyalosi Gergely beszélget **Aczél Géza** költővel, 14 órától pedig ugyancsak Szirák **Garaczi Lászlóval**, akinek nemrégiben jelent meg legújabb MetaXa című zövege. A helyszín itt is változtatlan, miként a 15 órától **Borbély Szilárd** költővel való beszélgetésen, 16 órától pedig a **Borbély Szilárd** faggatja **Körösi Zoltán** Milyen egy női mell? című történelmi regényéről – legalábbis úgy gondoljuk, hogy erről. A beszélgetések sora még ezzel sem ér véget, 17 órától **Gorettly József** vezeti a **Zelei Miklóssal** való disputát (szintén a Diszudvaron). Kétségtelenül ezek a legizgalmasabb részei egy könyvszemlének, szerintünk, de akit a finnek jobban érdekelnek, az 14 órától **Takács Judit**nak A finn kultúráról dióhéjban című előadást hallgassa (340. terem), vagy félórával később **Kirsi Rantalát**, aki a magyarul megjelent finn irodalomról értekezik (340. terem). 15 órától ugyancsak ebben a teremben **Petteri Liuhonen** beszél Finnország és az unió viszonyáról. 16.30-tól pedig a Jvaskylát, Debrecen testvérvárosát mutatja be **Pasztercsák Ágnes** és **Kirli Ausmees**.

"Modell..."

ÜDÖZLET

Keresés

Keresendő:

Hely:

Legyen a

vagy.hu

a kezdőlapom!

Hírvélt

Kérek

Pőstfal / Ez van / Újraírnak, dokumentálnak

Újraírnak, dokumentálnak írómaraton a debreceni könyvszemlén

vagy.hu | 2006. 11. 26. | Bartók Péter Szilveszter

- Küldje el ismerősének
- Levél a szerkesztőnek
- Nyomatatóbarát változat

Hogy végeredményben a hétvégén befejeződött könyvszemle hogyan alakult, mindenkinek más lehet róla a véleménye. A standosoknak különösen: nyilván volt közöttük olyan, aki elégedetten, profittal zárt, s bizonyára akad olyan is, aki nem büszkélkedhet ezzel. Mi bőven beértük az író-olvasó találkozókkal, melyek igazolják a mustra sikerét.

A fotó képeslapként elküldhető: [▶](#)
További fotók: [▶](#)

A debreceni könyvszemle immáron harmadszor is jelezte számunkra, hogy fontos és rangos esemény, amelyre az olvasók a standok esti zárásáig folyamatosan kíváncsiak. A könyv összehozta a szellemi javakra szomjazó népséget, a díszudvaron felállított irodalmi sarokban az író-olvasó találkozók sem maradtak közönség nélkül. Závada Pál és Aczél Géza't sajnós lekéstük, Garaczi Lászlót szerencsére már nem. Szirák Péter beszélgetett vele, aki közönségbarát, ám cseppet sem érdektelen kérdéseivel egyensúlyban tartotta a felolvasás és beszélgetés időtartamának egészséges arányát.

Felszívja a nyelv

Garaczi meghívásának aktualitását nemrégiben megjelent új regénye, a MetaXa adta. Garacziról megtudtuk, hogy amikor ír, keveset gondol az olvasókra. Egyszer fordult vele elő – a Pompásan buszoszunk! megírásakor -, hogy a döntés, mai regényt akar írni, megelőzte az írást, de aztán a nyelv felszámolta prekonceptióit. A MetaXa más, mint előző szövegei, mégsem tart attól, hogy eddigi rajongóit elriasztaná. A

MetaXa más, komolyabb: a vagány, garaczilacis „rock 'n' roll” szerep elsikkad a szövegben. Amikor komolysága ellen igyekezett dolgozni írója, a szöveg levetette magáról a humort, de megőrizte erősen ironikus elemeit. 6-7 év alatt jött össze, a szerző nagyregénynek szánta, de nem volt benne annyi, részleteit pedig már korábban közölte az ÉS-ben. Elárulta, hogy eddig egyetlen szövegben belül is hajlamos volt különböző beszédmódokat, különböző nyelvi regisztereket alkalmazni, a MetaXában a hang ugyanaz, a nézőpontok viszont sűrűn váltakoznak. Új könyvének megalkotása során küzdelmet jelentett számára, hogy a szöveg megtalálja formáját és méreteit. Aztán Szirák újabb kérdésére a címet magyarázta. Az ital részben motivikus elem a szövegben, de a valamin túl „meta” és a főszereplő neve „X” jelentésebb. Utóbbi már grafikusán is olyan, mint amely keresztülhúzza, törli magát: ekként a főszereplő a történetmondás közben felszívódik a szövegben, mintegy eltűnik. Garaczi felolvasa Ping című írását, a közönség nevetett.

Keresztény, profán és haszid

Rövidei utána Borbély Szilárdot kérdezte az irodalomtörténész. A Halotti pompa című nagyszerű, különleges kötetéről esett szó, amelynek mostanában jelent második, bővített kiadása, ez a Haszid szelvenciákkal egészül ki. A gondosan szerkesztett és megtervezett kötet tipográfiai elter az első kiadástól. Mantegna A halott Krisztus című festményének (perspektívájában is torzult) Krisztus korpusza mellől ezúttal a siratók a szerzői szándéknak köszönhetően hiányoznak. Hogy a kiszolgáltatottság, a halálban lévő egyedüllet még inkább felerősödjön. Borbély elmondta, a második kiadás is a halált, a tragédiát igyekszik körüljárni, apokrifek, „teológiai spekulációk” és a barokk hagyomány működtetésével. Az új kötet a keresztény, a profán és a haszid (irodalmi) tradíció integrálásával válik teljesebbé. A Halotti pompát tematikus, szisztematikus

előtanulmányok és véletlenek formálták. Először Csokonai-kutatásai kapcsán figyelt fel Ámor és Psyche mítoszára, majd Angelus Silesius egyik kevésbé ismert kötetének érdekes és a hazai magyar barokk hagyományból is ismert nyelvezete ragadta meg. Borbélyt ennek a nyelvnek az újramondása foglalkoztatta. Mint fogalmazott, talált egy erős nyelvet, amelyre rá kellett hagyatkoznia, s amelyet kontrollálni is kellett, hogy szándékait ne vezérelje más irányba. A költő még meg nem jelent szövegeit csak néhány embernek mutatja meg, akik véleményétől féli is, meg nem is.

Noteszol és töpreng

Kőrösi Zoltán regényírót ugyancsak frissen megjelent, Milyen egy női mell? Hazánk szíve című regényéről faggatta – mintegy helycserésen – Borbély Szilárd. Kőrösi szerint a regény címének kérdőjele grafikus jel, nem zárja a mondatcímét. Borbély kérdése jogos volt, az átlagolvasó erre nem döbönt volna rá. Kőrösi a hallgatóság jóindulatát is mérlegre téve, némi lekezelő fölénnyel terelte le beszélgető partnerének különben jól irányított kérdéseit, arra hivatkozva, hogy a jelenlévők többsége úgysem olvasta a szöveget, hagyjuk az elméletet. Aztán hosszú történetmondásba kezdett. Persze, még így is esett szó regényéről: úgy szerveződött a szöveg – avatott be –, mint ahogyan a tekintet szervezi egy kép látványát. Noteszsal jár, többnyire gyalog, feljegyez valóságos, ám irodalmi felületen valószerűtlen és emiatt közölhetetlen történeteket, amelyeket fikcionalizálva, majd utólag gyűr össze. Mostani történelmi, családregénye is fikció. A történetrészek ismétlődései genealógiát valósítanak meg, hasonlóan ahhoz, ahogy magunkon érezzük felmenőink egy-egy mozdulatát, nyelvét, gesztusait. Könyve olyan, amely zsigerileg érint, vetődött fel, Kőrösi azt mondta, mégsem a történet látható része az érdekes, hanem ami mögötte van, ami majd töprengésre készít.

Az abszurd valóság

A késő délutánba nyúló találkozások utolsó vendége Zelei Miklós volt, akinek neve ezekben a napokban inkább a Magyar Hírlapnál zajló személyi tisztogatások és profilváltás kapcsán forog (a lap újonnan kinevezett főszerkesztő-helyettese), Goreity József irodalomtörténész azonban nem erről kérdezte, mert szerinte Zelei a legjobb kortárs magyar dokumentumregény-író. Többek között feldolgozott egy történelmi abszurditást is. Kisszelmenc és Nagyszelmenc az első

világháború végéig, majd a második világháborúban Magyarországhoz tartozó és magyarultka ikerfalu volt, amelyet a második világhégés után, a jaltai egyezményt követően kettészelték: egyik része Szovjetunióhoz, a másik Csehszlovákiához került. Határvonalat húztak a falu közepén, keresztülhasítva telket, kertet, dísznövényt. Az ottaniak egymás családtagjait veszítették el, nem kommunikálhattak, legfeljebb postai úton: a falu egyik feléből a másikba Moszkván keresztül juthatott csak el a levél. Telefon sem volt, hozzátartozóikat kezdetben engedélyvel, később csak óriási kerülővel látogathatták meg. Vasfüggöny, őrtorony, elektromos jelző berendezések és katonák vigyáztak a határra. A falubeliek vagy harangszóval, vagy énekelve tartották a kapcsolatot. Aki ennél bátrabban „átkommunikált”, börtönbe vetették. Zelei a falu szomorú történetét dolgozta fel A kettészárt falu című dokumentumregényén kívül az A 342-es határkő címűben is, mely januárban jelent meg. Már az első könyve nagy port kavart – mesélte a szerző –, a washingtoni kongresszus is foglalkozott az abszurd európai helyzettel, amelyben az etnikai, emberjogi szempontokat maga alá gyűrte a hatalmi arrogancia. A falu sorsa azóta is nemzetközi jogi problémákat vet fel, mivel szlovákiai része uniós, ukrán része továbbra sem. Gyalogos határátkelő helyet nyitottak, beindult a határturizmus, s már van miből élnie az ott élőknek, de a kettészakítottság kérdése máig megoldatlan.

- EZ VAN!
- NAGYÍTÁS
- SZABAD KEZZEL
- KULTURKRAFT
- MÉDIA
- EU ITT
- HALÓ
- SPORT
- TUKROM TUKROM
- SZÓ SZERINT
- VISSZHANG

- NASS
- LÉGBUKFENC
- ZENEZIS
- BLOG

VOX

Mit szói a távhó díjának tervezett 70 százalékos debreceni emeléséhez?

- Elkerülhetetlen Gyurcsányék miatt, akik csöbbe vitték az országot
- A hőszolgáltató nyereségét nem a veszteséges vállalkozásokra, hanem a lakosokra kell fordítani
- A szegényeket úgyis
- Kompenzálják, a gazdagok meg fizessenek
- Bizuk ezt a holding böcs igazgatóságára!
- A szolgáltató mérlegének nyilvánosságát
- és eseti önkormányzati bizottságot a döntés előtt!

[ok](#)

Nass

Kis esti jazz

Légbukfenc

A lejáratás védelmében

Zenezis

Csak a Mag

- ESELY
- SZÓSZÓLŐ
- AUKCIÓ
- FORUM
- VIP EMIL
- APRÓ
- REGISZTRÁCIÓ
- KAPCSOLAT

Keresés

Keresendő:

Hely:

a cikkek között

[ok](#)

Legyen a **vagy.hu** a kezdőlapom!

Hírlevél

Kérek **vagy.hu** hírlevelet!

[ok](#)